

Document informativ de prezentare MiFID II

Stimate Client,

Prin prezentul document de informare va aducem la cunostinta ca, incepand din data de 06 iulie 2018, modul in care Banca Transilvania presteaza servicii de investitii financiare s-a modificat, ca urmare a obligatiei de conformare cu prevederile Legii 126/2018. In cele ce urmeaza, regasiti informatii referitoare la impactul acestor schimbari asupra relatiei de afaceri cu dumneavoastra.

Cadrul legislativ

Legea nr. 126/2018 privind pietele de instrumente financiare, care asigura transpunerea prevederilor Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European si a Consiliului, din 15 mai 2014, privind pietele instrumentelor financiare si de modificare a Directivei 2002/92/CE si a Directivei 2011/61/UE (*MiFID II*- The Markets in Financial Instruments Directive) a fost publicata in Monitorul Oficial al Romaniei nr. 521 din 26 iunie 2018 si a intrat in vigoare in data de 06 iulie 2018.

Cadru de aplicare si obiective

Directiva MiFID II si Legea nr. 126/2018 privind pietele de instrumente financiare au ca scop crearea unui cadru legal prin care se acorda un grad ridicat de protectie investitorilor si prin care sunt stabilite reguli de conduita in afaceri pentru societatile de investitii ce ofera servicii de investitii financiare sau care desfasoara activitati de investitii.

Directiva MiFID II se aplica instrumentelor financiare si serviciilor de investitii financiare furnizate investitorilor de catre firmele de investitii: institutii de credit, societati de servicii de investitii financiare, societati de administrare a investitiilor, etc.

Din perspectiva MiFID II, Banca trebuie sa aiba in vedere urmatoarele obiective in relatia cu clientii: clasificarea clientilor si evaluarea clientilor in functie de serviciile furnizate. Astfel, conform MiFID II, clientii se clasifica in trei categorii: **Clienti retail**, **Clienti profesionali**, **Contraparti eligibile**.

Banca are in raport cu clientii sai urmatoarele obligatii:

- de a incadra Clientul intr-una din categoriile de mai sus la inceputul relatiei de afaceri cu acesta sau, ulterior, la momentul cand clientul opteaza pentru un serviciu sau produs aflat sub incidenta MiFID II.
- de a evalua profilul Clientului in baza unor chestionare de profilare in functie de care isi va adapta oferta de produse si servicii pe care le va oferi respectivului Client.

Conform MiFID II, Banca poate desfasura relatia de afaceri cu clientii sai astfel:

- **oferire de informatii financiare pentru investitii cu consultanta:** Banca va solicita informatii Clientului in cadrul unui *test de profilare* astfel incat sa fie in masura sa evalueze serviciile de investitii sau instrumentele financiare recomandate. Deasemenea, Banca va putea sa ceara informatii suplimentare specifice unui anume produs de investitii recomandat in cadrul unui *test de adecvare*.
- **oferire de informatii financiare pentru investitii fara consultanta:** Banca va solicita informatii Clientului in cadrul unui *test de profilare* astfel incat sa fie in masura

sa evalueze daca serviciile de investitii sau instrumentele financiare avute in vedere sunt potrivite profilului de risc al acestuia.

- **preluare/transmitere/executare de ordine:** Banca nu va solicita informatii Clientului si nu va efectua nici un test daca serviciile se refera la instrumente financiare non-complexe (ex: actiuni admise la tranzactionare pe o piata reglementata, instrumente ale pietei monetare, obligatiuni, titluri de participare la fonduri de investitii etc), iar serviciile sunt furnizate la initiativa acestuia.

Clasificarea si incadrarea clientilor.

1. Clientii retail beneficiaza de cel mai inalt grad de protectie prin cerintele de informare, evaluare, transparenta si comunicare. Banca trebuie sa furnizeze toate informatiile necesare astfel incat sa ajute clientii sa inteleaga riscurile ce decurg din serviciile si investitiile propuse. Se incadreaza in categoria retail, de regula, persoanele fizice precum si persoanele juridice care nu indeplinesc criteriile pentru clasificarea in categoria clienti profesionali.

2. Clienti profesionali sunt clientii care au experienta, cunostintele si capacitatea de a lua decizia investitionala si de a evalua riscurile pe care aceasta le implica. Clientii profesionali beneficiaza de un grad mai redus de protectie decat clientii retail.

Clientii profesionali pot primi mai putine informatii privind costurile si comisioanele. Banca nu are obligatia sa informeze asupra dificultatilor importante in realizarea prompta si corespunzatoare a ordinelor si sa furnizeze cu aceeasi periodicitate raportarile periodice ca si in cazul clientilor retail. De asemenea, in cadrul realizarii celei mai bune executii, Banca nu are obligatia de a lua in considerare costurile totale ale tranzactiei, ca cel mai important factor. In cadrul testelor de profilare si adecvare Banca poate porni de la premisa ca un client profesional detine suficiente cunostinte si experienta pentru a intelege riscurile aferente si are capacitatea financiara de a suporta orice riscuri asociate potrivit obiectivelor investitionale. In cadrul schemelor de compensare pentru clientii profesionali, este posibil ca acestia sa beneficieze de mai putine drepturi conform reglementarilor aplicabile.

Intra in aceasta categorie entitatile care sunt autorizate sau reglementate sa opereze pe pietele financiare (institutii de credit, societati de servicii de investitii financiare, societati de asigurari, organisme de plasament colectiv si societatile de administrare ale acestora etc.) si care nu sunt clasificate drept contraparti eligibile precum si societati comerciale care indeplinesc doua din urmatoarele cerinte: bilant contabil total: 20.000.000 EUR, cifra de afaceri neta: 40.000.000 EUR, fonduri proprii: 2.000.000 EUR.

3. Contraparti eligibile sunt entitatile autorizate sau reglementate sa opereze pe pietele financiare (institutii de credit, societati de servicii de investitii financiare, societati de asigurari, organisme de plasament colectiv si societatile de administrare ale acestora etc). Acesti clienti beneficiaza de cel mai redus grad de protectie MIFID.

Ca regula, daca la initierea relatiilor contractuale, in baza informatiilor disponibile, clientul nu va fi incadrat intr-una din categoriile „Clienti Profesionali” sau „Contraparti eligibile”, el va fi considerat incadrat in categoria clientilor retail, beneficiind astfel de toate avantajele care decurg din aceasta clasificare.

La cererea lui expresa, un client poate fi incadrat in categoria clientilor profesionali, daca va dori sa aiba acces la anumite instrumente financiare nedisponibile clientilor de retail, dar va beneficia de masuri de protectie mai reduse.

Pentru a deveni client profesional, clientul trebuie sa indeplineasca cumulativ 2 din urmatoarele 3 conditii:

Persoana fizica:

1. In intervalul unui an calendaristic, clientul sa fi efectuat in medie cel putin 10 tranzactii/trimestru cu instrumente financiare;
2. Dimensiunea portofoliului investitional al clientului sa fie de minimum 500,000 EUR sau echivalent (incluzand depozite bancare si instrumente financiare);
3. Clientul sa fi lucrat cel putin un an intr-o functie care necesita cunostinte legate de tranzactii cu instrumente si servicii de investitii financiare.

Persoana juridica

1. Bilant contabil total: 20.000.000 EUR;
2. Cifra de afaceri neta: 40.000.000 EUR;
3. Fonduri proprii: 2.000.000 EUR.

In cazul in care clientul este persoana juridica nu poate derula tranzactii fara sa detina un Cod LEI (cod unic de identificare al persoanelor juridice). Codul LEI reprezinta un identificator unic de 20 de caractere, obligatoriu pentru o persoana juridica ce efectueaza o tranzactie financiara. Persoanele juridice romane si straine pot verifica urmatoarele pagini de Internet pentru informatii suplimentare: <https://www.leiroc.org/lei/how.htm> ; <https://www.globallei.com/>

Servicii de investitii financiare oferite clientilor de catre Banca Transilvania

Banca Transilvania poate presta urmatoarele servicii:

1. Servicii principale (servicii si activitati de investitii):

- a) preluarea si transmiterea ordinelor privind unul sau mai multe instrumente financiare;
- b) executarea ordinelor in contul clientilor;
- c) tranzactionarea instrumentelor financiare pe cont propriu;
- d) administrarea portofoliilor clientilor;
- e) consultanta pentru investitii;
- f) subscrierea de instrumente financiare si/sau plasamentul de instrumente financiare in baza unui angajament ferm;
- g) plasamentul de instrumente financiare fara un angajament ferm;

2. Servicii auxiliare:

- a) pastrarea in siguranta si administrarea instrumentelor financiare in contul clientilor, inclusiv custodia si servicii in legatura cu acestea, cum ar fi administrarea fondurilor sau garantiilor;
- b) acordarea de credite sau imprumuturi unui investitor, pentru a-i permite acestuia efectuarea unei tranzactii cu unul sau mai multe instrumente financiare, in cazul in care societatea de servicii de investitii financiare este implicata in tranzactie;
- c) consultanta acordata entitatii cu privire la structura de capital, strategia industriala si aspecte conexe acesteia, precum si consultanta si servicii privind fuziunile si achizitiile unor entitati;
- d) servicii de schimb valutar in legatura cu activitatile de servicii de investitii prestate;
- e) consultanta cu privire la instrumentele financiare, prin aceasta activitate intelegandu-se cercetare pentru investitii si analiza financiara sau orice forma de recomandare generala referitoare la tranzactiile cu instrumente financiare;
- f) servicii in legatura cu subscrierea de instrumente financiare in baza unui angajament ferm;
- g) serviciile si activitatile de investitii, precum si serviciile conexe de tipul celor prevazute la pct. 1 si pct. 2 lit. a) - f), legate de activul suport al urmatoarelor instrumente derivate, in cazul in care acestea sunt in legatura cu prevederile privind serviciile principale si conexe:
  - g.1) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward pe rata dobanzii si orice alte contracte derivate in legatura cu marfuri care trebuie decontate in fonduri banesti sau pot fi

decontate în fonduri banesti la cererea uneia dintre parti (altfel decât în caz de neplata sau de alt incident care conduce la reziliere);

g.2) optiuni, contracte futures, swap-uri și orice alte contracte derivate în legatură cu marfuri și care pot fi decontate fizic, cu condiția să fie tranzacționate pe o piață reglementată și/ sau în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare;

g.3) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward și orice alte contracte derivate în legatură cu marfuri, care pot fi decontate fizic, neincluse în categoria celor de la punctul g.2 și neavând scopuri comerciale, care au caracteristicile altor instrumente financiare derivate, tinând seama, printre altele, dacă sunt compensate și decontate prin intermediul unor case de compensare recunoscute sau sunt subiect al apelurilor în marja în mod regulat;

g.4) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward pe rata dobânzii și orice alte contracte derivate în legatură cu variabile climatice, navlu, aprobări pentru emisii de substanțe sau rate ale inflației sau alți indicatori economici oficiali, care trebuie decontate în fonduri banesti sau pot fi astfel decontate la cererea uneia dintre parti (altfel decât în caz de neplata sau de alt incident care conduce la reziliere), precum și orice alte contracte derivate în legatură cu active, drepturi, obligații, indici și indicatori financiare, neincluse anterior în prezenta definiție, care prezintă caracteristicile altor instrumente financiare derivate.

Condiții necesare pentru tranzacționarea produselor de investiții financiare

Pentru derularea adecvată a tranzacțiilor cu astfel de produse de investiții financiare, sunt necesare următoarele condiții minime:

1. Completarea și semnarea contractelor specifice de investiții financiare și ale anexelor acestora, inclusiv furnizarea completă a datelor și informațiilor solicitate prin cererea de deschidere cont.
2. Completarea chestionarelor (profilare/adequare) prezentate la inițierea relației/achiziționarea unui produs de investiții ce intră sub incidența MiFID II;
3. Clientul trebuie să facă dovada deținerii în contul sau a sumelor de bani/instrumentelor financiare necesare în vederea efectuării tranzacțiilor (inclusive comisionul și/sau orice alte taxe datorate).
4. Plasarea ordinului de cumpărare/vanzare prin modalitățile specifice agreeate la deschiderea contului în conformitate cu prevederile legale, conform instrucțiunilor (generale sau specifice) oferite de către client.

Locurile de tranzacționare a instrumentelor financiare

Banca Transilvania execută ordinele de tranzacționare a produselor de trezorerie (piața valutară, monetară, produse structurate, produse financiare cu venit fix) la sediile Bancii în cadrul programului de lucru aferent produselor tranzacționate.

Banca Transilvania pastrează în custodie sau în conturile specifice deschise instrumentele financiare tranzacționate atât pe piețele reglementate, cât și în cadrul sistemelor alternative de tranzacționare.

Principiile privind cea mai bună executare și gestionare a ordinelor

Principiile privind cea mai bună executare a ordinelor ("Best execution") din Banca Transilvania stabilesc condițiile și modalitățile în care Banca execută ordinele Clientilor Profesionali în legatură cu instrumente financiare (asa cum sunt ele definite în Directiva UE privind piețele instrumentelor financiare – MiFID II) în vederea obținerii celui mai bun rezultat posibil. Aceste principii se aplică în cazul în care Banca Transilvania acceptă un ordin

pentru executare sau in alte situatii in care am convenit in mod expres acest lucru. Aceste principii prezinta locurile de tranzactionare unde sunt executate cu regularitate ordinele Clientilor de catre Banca Transilvania.

Regulile privind cea mai buna executare din cadrul MiFID II nu se aplica contrapartidelor eligibile. Cu toate acestea Banca Transilvania va actiona cu onestitate, corectitudine si profesionalism in relatia cu contrapartidele eligibile. De asemenea, Banca va comunica corect, clar si nu va induce in eroare contrapartida. In situatii specifice, in relatia cu Clientii Profesionali, regulile privind cea mai buna executare in cadrul MiFID II pot sa nu fie aplicabile sau pot fi aplicabile in mod diferit.

Cea mai buna executare va fi asigurata prin luarea tuturor masurilor necesare pentru a obtine cel mai bun rezultat posibil pentru Clientii Bancii atunci cand Banca executa ordinele Clientilor sau le transmite catre o alta institutie financiara spre executare, luand in considerare factorii si criteriile de mai jos.

In cazul in care Clientii trimit impreuna cu ordinul si o instructiune specifica, Banca va executa ordinul conform acelei instructiuni. In aceste conditii este posibil ca Banca sa nu poata lua toate masurile pentru a obtine cel mai bun rezultat posibil pentru Clientii sai conform principiilor privind cea mai buna executare si gestionare a ordinelor. Instructiunile specifice ale unui Client pot impiedica Banca sa respecte criteriile stabilite si implementate in principiile sale de executare si gestionare a ordinelor in a obtine cel mai bun rezultat posibil pentru executarea acelor ordine referitoare la elementele acoperite de aceste instructiuni. Chiar si in aceste conditii Banca va mentine cele mai inalte standarde de integritate si corectitudine atunci cand executa ordinele Clientilor, primordial fiind intotdeauna interesul Clientului.

Pentru a obtine cel mai bun rezultat Banca va lua in considerare urmatoorii factori:

- **Pretul** – se refera la pretul rezultat in urma tranzactiei, neluand in calcul propriile cheltuieli ale Bancii, aferente executarii ordinului. In cazul Clientilor Profesionali pot fi luati in considerare si alti factori (marimea ordinului, viteza de executare, etc).
- **Costurile** – comisioanele, costurile si tarifele care sunt aplicate atunci cand se executa ordinul Clientului.
- **Viteza de executare a ordinului** – este ritmul in care Banca poate da curs ordinului Clientului. In cazul in care,ordinul impune sau implica o anumita viteza de executare, se va respecta acest factor cu exceptia cazului in care intra in conflict substantial cu pretul. In acest caz Banca va executa ordinul cu o viteza care sa stabileasca echilibru intre timpul de executare si pret, pentru a reduce riscul de executare.
- **Probabilitatea de executare** – probabilitatea de a avea capacitatea de a executa ordinul Clientului. Acest factor este important in conditii de lichiditate scazuta pentru un instrument financiar.
- **Marimea ordinului Clientului** – se refera la marimea ordinului raportata la volumul mediu de tranzactionare cu respectivul instrument financiar. Poate fi un factor important in conditiile in care marimea ordinului depaseste semnificativ marimea volumul mediu tranzactionat pe respectivul instrument financiar. In aceste conditii poate avea un efect puternic modificator asupra pretului instrumentului financiar. Daca Clientul trimite un astfel de ordin este posibil ca Banca sa nu ia in calcul pretul si viteza, ca fiind factorii cei mai importanti pentru executare ordinului.

Importanta factorilor de executare si selectia locului de executarea a ordinelor

La executarea ordinelor Clientilor Bancii vor fi luati in considerare factorii mentionati anterior, experienta comerciala a Bancii, informatii din piata si lichiditatea instrumentului financiar. De asemenea se vor considera urmatoarele caracteristici:

- Tipul Clientului: daca acesta este Profesional sau Contrapartida Eligibila;
- Ordinul si instrumentul financiar;

- Locurile de executare unde ordinul poate fi executat.

Pentru Clientii clasificați “Profesional” pretul și costurile de executare sunt de obicei cei mai importanți factori de executare. Se va ține cont și de ceilalți factori în situațiile relevante, inclusiv în situațiile în care pot avea loc îmbunătățiri de pret.

În orice situație se vor avea în vedere cele mai înalte standarde de integritate și corectitudine în executarea ordinelor Clientilor. De asemenea, se vor lua toate măsurile pentru obținerea celui mai bun rezultat posibil atunci când Banca execută ordine pentru Clientii Profesionali. În funcție de acestea se va selecta cel mai potrivit loc pentru executarea ordinului.

Locuri de executare a ordinelor

Modul de executare a ordinelor poate fi unul sau mai multe dintre cele prezentate mai jos:

- Direct pe o piață reglementată, un sistem multilateral de tranzacționare (MTF) sau sistem organizat de tranzacționare (OTF) în cadrul căruia Banca este membru sau participant;
- Indirect, pe o piață reglementată, un sistem multilateral de tranzacționare (MTF) sau sistem organizat de tranzacționare (OTF) în cadrul căruia Banca nu este membru direct sau participant. În acest caz Banca colaborează cu unul sau mai mulți participanți, cu care are încheiate acorduri pentru gestionarea ordinelor Clientilor.

Taxele și comisioanele sunt astfel structurate încât să nu discrimineze un anumit loc de tranzacționare.

În cazul în care Banca execută un ordin al Clientilor în afara regulilor unor piețe reglementate MTF sau OTF înseamnă că tranzacționează în afara pieței. Pentru a putea tranzacționa în afara pieței Banca trebuie să dețină consimțământul prealabil al Clientului. Când Banca tranzacționează în afara pieței sunt avute în vedere următoarele considerente:

- În afara piețelor reglementate, MTF sau OTF cu contrapartide selectate, cunoscute pentru profesionalism, onestitate și standarde de înaltă calitate care tranzacționează în regim propriu sau acționează ca operator independent (SI – Systematic Internaliser);
- În afara piețelor reglementate, MTF sau OTF, prin intersectarea ordinelor de la doi clienți diferiți, cu respectarea reglementărilor legale în vigoare;
- Din contul propriu;
- Printr-un broker sau alta companie de asigurări;
- O tranzacție “over the counter” OTC când Banca încheie acorduri speciale cu un sistem de tranzacționare în vederea executării ordinului Clientului.

Clientul trebuie să aibă în vedere că atunci când tranzacționează în afara pieței se va confrunța cu riscul de contrapartidă. Aceasta înseamnă că, în cazul în care, contrapartida (Banca Transilvania sau orice altă parte) intră în insolvență este posibil să fie în imposibilitatea de a-și îndeplini obligațiile contractuale în relația cu Clientul.

Situații specifice privind tipurile de ordine

A) Cerere de cotație (RFQ)

În condițiile în care Banca oferă Clientului, la cerere, în calitate de Client Retail sau Profesional, cotații sau preturi, va evalua în ce măsură cererea de cotație poate fi considerată ca executare a unui ordin în numele Clientului. În acest caz depinde în ce măsură Clientul se bazează sau nu pe Banca pentru a-i proteja interesele în ceea ce privește pretul sau alte elemente ale tranzacției. Factorii care vor fi luați în considerare sunt:

- a) Initiatorul tranzacției – în cazul în care Clientul a fost abordat de Banca Transilvania pentru a încheia o tranzacție este mult mai probabil să se bazeze pe Banca. În cazul în care initiatorul tranzacției este Clientul, este mai puțin probabil ca acesta să se bazeze pe Banca.
- b) Dacă există o practică din punct de vedere al Clientului să solicite cotații la mai multe contrapartide și să își asume responsabilitatea pentru preturi și

celelalte caracteristici ale ordinului, este mai puțin probabil să se bazeze pe Banca.

- c) Transparența preturilor pe piața pe care Banca activează – Banca are acces la preturi, în timp ce Clientul nu are acces. În acest caz, este probabil ca acel Client să se bazeze pe Banca, iar dacă accesul la preturi este similar, înseamnă că se va baza mai puțin pe Banca
- d) Existența sau nu a unui acord suplimentar între Client și Banca în ceea ce privește cea mai bună executare și modul în care aceasta va fi furnizată.

În condițiile în care, după analizarea factorilor mai sus menționați, Banca ajunge la concluzia că acel Client nu se bazează pe Banca pentru cea mai bună executare, aceasta nu va considera că principiile pentru cea mai bună executare trebuie să se aplice.

B) Instrucțiuni specifice

În situația în care Clientul transmite instrucțiuni specifice în ceea ce privește locul, modul sau produsul personalizat pe care dorește să-l tranzacționeze, Banca va încerca să le execute în măsura în care este posibil, cu respectarea instrucțiunilor. Astfel de instrucțiuni specifice este posibil să împiedice Banca să realizeze cea mai bună executare a ordinului.

Aceste instrucțiuni specifice care acoperă o anumită parte a ordinului nu exonerează Banca de obligațiile privind cea mai bună executare a oricărei alte părți a ordinului. Se va considera că Banca și-a îndeplinit obligațiile luând în considerare parametrii furnizați în instrucțiunile Clientului.

C) Tranzacții derivate personalizate și OTC (extrabursiere)

Apare situația în care Banca furnizează o tranzacție OTC care este adaptată nevoilor Clientului în condiții specifice și pentru care nu există alternative comparabile. În aceste cazuri este posibil să nu poată fi aplicată cea mai bună executare prin simpla comparație a factorilor de executare. Totuși, în aceste cazuri, Banca va analiza prețul propus prin estimarea și compararea produselor similare.

D) Loc unic de tranzacționare

Dacă ordinul Clientului se referă, prin instrucțiunile specifice, la un singur loc de tranzacționare, acest lucru poate însemna că cei mai relevanți factori de executare să nu mai fie prețul și costul, ci viteza de executare.

E) Lichidarea unei poziții pentru Client

În cazul în care ordinul privește lichidarea unei poziții existente (ex. neîndeplinirea unei condiții asumate anterior prin tranzacționare) cea mai bună executare nu se aplică.

În baza cerințelor MiFID II, Banca execută ordinele Clientilor în mod prompt, corect și rapid, în raport cu ordinele altui Client și interesele proprii de tranzacționare. Prin urmare, Banca se va asigura că ordinele executate în numele Clientului sunt înregistrate și alocate prompt și cu precizie. Atunci când Banca execută ordine comparabile ale Clientilor, le va executa în mod secvențial și prompt, cu excepția cazului în care caracteristicile ordinului sau condițiile predominante de pe piață fac imposibilă desfășurarea unei astfel de acțiuni sau interesele Clientului solicită ca acest lucru să fie realizat altfel.

În cazul unui Client Retail, Banca este obligată să informeze Clientul despre orice dificultăți semnificative aparute în timpul executării corespunzătoare a ordinelor. Atunci când Banca este responsabilă pentru supravegherea sau decontarea unui ordin executat, va lua toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că instrumentele financiare sau fondurile sunt livrate prompt și corect în contul Clientului.

Banca se va asigura în mod continuu și rezonabil că informațiile prezente în ordinele Clientilor în așteptare nu vor fi folosite în mod necorespunzător.

Banca nu execută ordinul Clientilor sau tranzacții pe cont propriu în agregare cu alte ordine decât dacă:

- Agregarea ordinelor nu va avea efecte negative asupra niciunui Client al cărui ordin este agregat;

- Face cunoscut fiecarui Client ca ordinul sau urmeaza sa fie agregat;
- In cadrul tranzactiilor agregate se foloseste un mod echitabil de alocare a tranzactiilor.

In cazul in care se agrega tranzactii si ordinul rezultat se exercita partial, modul de alocare a volumului si pretului se face in mod echitabil, proportional cu notionalul fiecarui ordin.

In cazul in care se agrega tranzactii ale Clientilor si se executa in nume propriu, aceste agregari nu se fac astfel incat sa fie in detrimentul niciunui Client. In cazul in care se agrega un ordin al Clientului cu o tranzactie in nume propriu si se executa partial, alocarea rezultatului se face cu prioritate catre Client, cu exceptia cazului cand Banca nu ar fi putut executa ordinul in conditii atat de avantajoase (sau deloc) fata agregare. In aceste conditii Banca va aloca in mod proportional.

In cazul in care Banca primeste sau transmite ordine va actiona pentru a servi cele mai bune interese ale Clientului in ceea ce priveste plasarea ordinelor, transmiterea acestora catre brokeri, contrapartide externe, care pot fi atat entitati din cadrul Grupului Financiar Banca Transilvania, cat si din afara acestuia. In aceste cazuri Banca se va asigura ca si brokerii sau contrapartidele externe respecta obligatiile de cea mai buna executare a ordinelor.

Banca Transilvania va publica un raport anual al primelor cinci entitati la care ordinele Clientilor au fost trimise in cadrul anului anterior. Banca va publica o evaluare a calitatii executarii ordinelor in relatia cu toate entitatile in cadrul carora a plasat ordine. De asemenea, pentru fiecare clasa de instrumente financiare sau serviciu de investii vor exista rapoarte care sa le permita Clientilor sa evalueze calitatea serviciilor furnizate.

Banca Transilvania va monitoriza respectarea acestor Principii si va evalua eficacitatea acesteia. In cazul in care este necesar se va incerca eliminarea deficientelor. Revizuirea acestor principii se va face cel putin o data pe an sau de cate ori se considera ca este nevoie pentru a se putea obtine cel mai bun rezultat pentru Client. Modificarea acestor principii se face cunoscuta prin publicarea unei versiuni actualizate la adresa <https://www.banca-transilvania.ro//Info-MIFID-II>. Prin publicarea unei noi versiuni Banca va considera ca un Client si-a dat acordul pentru modificarile aduse, cu exceptia situatiei in care acesta isi va in mod expres dezacordul in termen de maxim 15 zile de la data publicarii, prin comunicarea acestuia catre Banca Transilvania, pe adresa de mail mifidII@btrl.ro, in legatura cu anumite modificari aduse.

Banca Transilvania nu primeste remuneratii sau beneficii non-monetare pentru trimiterea ordinelor catre un anumit loc de tranzactionare care incalca directivele MiFID II privind conflictele de interese sau stimulentele. Toate platile primite/facute catre terti vor respecta cerintele MiFID II privind stimulentele si vor fi comunicate, cand apar.

Locuri de tranzactionare utilizate

In functie de instrumentul sau tranzactia financiara pentru care Banca accepta ordine din partea Clientilor, precum si in functie de notionalul aferent acestuia/acesteia, se pot utiliza unul sau mai multe locuri de tranzactionare, dupa cum urmeaza:

- **FX forward si FX swap:**
  - o Contrapartide interbancare / OTC
  - o Interdealer brokers OTF / OTC:
    - Continental Capital Markets
    - Tullet Prebon
    - ICAP
    - BGC
  - o Cont propriu
- **Instrumente cu venit fix:**
  - o Bloomberg MTF – platforma E-Bond

- Contrapartide interbancare / OTC
  - Interdealer brokers OTF / OTC:
    - Continental Capital Markets
    - Tullet Prebon
    - ICAP
    - BGC
    - Adamant Capital
  - Cont propriu
  - Bursa de Valori Bucuresti prin BT Capital Partners
- **Instrumente derivate pe rata dobanzii (IRS, CCIRS):**
- Contrapartide interbancare / OTC
  - Interdealer brokers / OTC:
    - Continental Capital Markets
    - Tullet Prebon
    - ICAP

Modalitati de comunicare si rapoarte catre client

Toate comunicările de documente sau informații dintre Banca și Client vor fi făcute în limba română.

Comunicarea pentru agrearea termenilor și condițiilor fiecărui serviciu sau fiecărei tranzacții, precum și orice alte tipuri de comunicări între părți se poate realiza prin corespondența scrisă, prin mijloacele de comunicare la distanță precum telefon, email sau fax, precum și prin alte mijloace în conformitate cu prevederile contractelor specifice de prestare de activități și servicii. Toate notificările și comunicările între părți vor fi făcute la adresa de corespondență indicată și la numerele de telefon/ fax, email comunicate între părți.

Banca are obligația de a furniza clienților cel puțin următorul raport privind serviciile de investiții financiare efectuate:

Raport periodic de portofoliu (raport privind activele clientului) - situația portofoliului se transmite periodic și cuprinde detalii privind fiecare instrument financiar deținut, cantitate, pret de achiziție, pretul mediu ponderat pentru fiecare instrument financiar, pretul de referință corespunzător zilei de raportare pe piață unde se tranzacționează fiecare instrument financiar, diferențe favorabile/nefavorabile dintre pretul mediu ponderat de achiziție și pretul de închidere.

În scopul prezentării unei situații cât mai complete, clientul consimte ca în respectivul raport de portofoliu să se regasească și produse bancare de economisire (conturi curente, conturi de economii, depozite bancare) ce nu intra sub incidența regulamentului MiFID II.

Raportul de portofoliu, extrasele de cont sau orice alte comunicări transmise Clientului se consideră a fi corecte și acceptate de Client dacă în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la comunicarea acestora de către banca, Clientul nu a transmis nici o înștiințare scrisă prin care să semnaleze apariția anumitor nereguli.

Banca va pune la dispoziția Clientului orice alt formular sau document care rezultă din prevederile legale fiscale sau de altă natură aplicabile precum și cu frecvența prevăzută de acestea.

Principii pentru administrarea conflictelor de interese

În conformitate cu prevederile MiFID II, Banca a stabilit o politică pentru identificarea, prevenirea și gestionarea conflictelor de interes.

Politică privind conflictul de interes are în vedere identificarea circumstanțelor care constituie conflict de interes sau ar putea conduce la un conflict de interes inducând un risc material sau daune intereselor unuia sau mai multor clienți, precum și specificarea procedurilor ce trebuie urmate și măsurilor ce trebuie adoptate în vederea administrării acestor conflicte.

Banca a dezvoltat proceduri interne de prevenire a posibilelor surse de conflicte de interes, între fiecare dintre societăți și clienții proprii, între angajații proprii și clienți, respectiv între clienții fiecărei societăți, precum și proceduri de administrare a conflictelor, astfel încât interesele clienților să nu fie afectate.

Personalul angajat în desfășurarea operațiunilor de servicii de investiții financiare este obligat ca, în desfășurarea activității sale, să respecte cu strictete principiile referitoare la: corectitudine, bună credință și confidențialitatea informațiilor, diligență, cunoașterea clientului, informarea corespunzătoare a acestuia, gestionarea conflictelor de interes și respectarea reglementărilor în vigoare.

Orice detalii suplimentare referitoare la politica privind conflictele de interes va fi pusă la dispoziția clientului în orice moment la cererea acestuia pe un suport durabil sau prin intermediul paginii de internet. În situația în care dispozițiile organizatorice sau administrative adoptate de Banca Transilvania pentru a preveni anumite conflicte de interes ce pot afecta negativ interesele clientului nu sunt suficiente pentru a garanta, cu o certitudine rezonabilă, ca riscul de a afecta interesele clienților va fi evitat, Banca informează în mod clar clienții, ca ultima măsură, înainte de a acționa în numele lor. Această informare va include informații în legătură cu natura generală și/sau sursele conflictelor de interes și cu măsurile luate în scopul diminuării riscurilor respective.

Instrumente financiare și riscurile asociate acestora

Actiuni

Actiunile sunt instrumente financiare emise de societăți comerciale, reprezentând fracțiuni din capitalul social al societății, conferind detinatorului un drept de proprietate asupra emitentului și implicit dreptul la dividende și la vot în cadrul Adunării Generale a Acționarilor, proporțional cu cota de participare la capitalul social subscris și varsat al societății.

Actiunile sunt emise în formă dematerializată, fiind înregistrate sub formă de înregistrări în cont de către depozitarul acestora. De obicei, acțiunile au, pe termen lung, randamente mai mari decât obligațiunile dar, spre deosebire de obligațiuni, în cazul acțiunilor, profitul, dividendele nu sunt cunoscute (și nu sunt garantate) și se asuma și riscul de pret de piață al acțiunilor, care se poate materializa într-un câștig sau pierdere de capital (în limba engleză, „capital gain/loss”). Investiția în acțiuni necesită cunoașterea pieței și o monitorizare continuă a factorilor care pot influența pretul acțiunilor.

Riscurile asociate investiției în acțiuni

Aceste riscuri pot fi atribuite multor factori, care sunt atât interni emitentului (cum ar fi poziția sa financiară, tehnică și comercială, politica referitoare la investiții, perspectivele sale și cele ale sectorului sau economic, etc.), cât și externi emitentului, întrucât piața acțiunilor este afectată de evenimente politice, precum și de situația economică și monetară (atât la nivel național cât și internațional).

Va prezentăm mai jos o serie de riscuri asociate investițiilor în acțiuni:

Riscul de pret de piață - intervenit ca urmare a schimbării prețurilor acestora din cauza

unor factori legati de miscarile pietei si de situatia emitentilor lor.

Riscul de emitent - variaza de la societate la societate si este generat de performantele anterioare ale emitentului; reprezinta posibilitatea ca un eveniment major sa afecteze activitatea unei societati comerciale, de natura sa duca la declinul sau chiar falimentul acesteia.

Riscul sectorial - este dat de investitia in societati care apartin aceleiasi ramuri economice, sau dependente de o singura ramura. In situatia unei instabilitati economice aferente sectorului respectiv, toate aceste societati vor fi afectate intr- un mod negativ.

Riscul de credit – nu exista garantii ca investitorii isi vor recupera banii. In caz de faliment, actiunile pot scadea in valoare sau pot deveni complet lipsite de valoare.

Riscul de lichiditate - lichiditatea unui instrument este afectata direct de oferta si cererea pentru instrumentul respectiv.

Riscul valutar - fluctuatiile cursurilor valutare pot avea un efect favorabil sau nefavorabil asupra castigului sau pierderii de pe urma tranzactiei efectuate intr-o alta moneda decat moneda la care va raportati castigul sau pierderea.

Instrumente ale pietei monetare

Instrumentele pietei monetare, inclusiv titlurile de stat cu scadenta mai mica de un an si certificatele de depozit - intra in categoria instrumentelor de credit pe termen scurt, cu mai putin de un an pana la scadenta, emise de obicei cu discount. Aceste instrumente sunt supuse riscului volatilitatii pretului datorita unor factori cum ar fi rata dobanzii, perceptia pietei cu privire la solvabilitatea emitentului si gradul de lichiditate al pietei.

Obligatiuni

Obligatiunile sunt instrumente financiare emise de organisme publice (stat, organism public al administratiei centrale sau locale) sau private (societati comerciale), cu scopul de a-si finanta activitatile sau alte obiective, reprezentand fractiuni dintr-un imprumut contractat de catre emitent, conferind detinatorului dreptul la incasarea unei dobanzi si emitentului obligatia rascumpararii la scadenta, in conditiile specifice de emisiune a obligatiunilor.

Specificatiile importante ale obligatiunilor, cum ar fi valoarea nominala, rata cuponului si scadenta, sunt stabilite la momentul emiterii.

Rambursarea se poate face in plati multiple sau in totalitate, la scadenta.

Rata cuponului este calculata ca procent din valoarea nominala a obligatiunii si poate fi fixa sau fluctuanta (raportata la o rata de referinta). Obligatiunile sunt de mai multe tipuri: dematerializate sau la purtator, convertibile in actiuni, asigurate sau nu, cu diferite perioade de maturitate, cu dobanda fixa sau variabila, cu discount etc.

Randamentul obligatiunilor corporative este de obicei mai mare decat cel oferit de obligatiunile de stat pentru a compensa riscul de credit mai mare.

Obligatiunile se adreseaza investitorilor cu aversiune la risc sau celor care vor sa reduca gradul de risc al investitiilor. Dezavantajul principal il reprezinta lichiditate limitata si potentialul redus de diversificare.

Obligatiunile pot fi:

- Obligatiuni guvernamentale (titluri de stat) – reprezinta o atestare a unei datorii publice sub forma de bonuri, certificate de trezorerie, obligatiuni sau alte instrumente financiare care pot fi emise in moneda locala sau in valuta; aceste obligatiuni pot avea diferite maturitati.
- Obligatiuni corporative – aceste obligatiuni sunt emise de societati.
- Eurobonduri – obligatiuni emise si tranzactionate in alte tari decat cea in a carei valuta este denominata obligatiunea. Aceste obligatiuni pot fi emise de catre societati, institutii publice, state suverane, organizatii internationale.

Riscurile asociate investitiei in obligatiuni

Riscurile aferente se refera la incapacitatea emitentului de a plati dobanzile la termenele fixate initial, la variatia pretului lor in functie de rata dobanzilor etc.

Va prezentam mai jos o serie de riscuri asociate investitiilor in obligatiuni, aceasta enumerare neavand un caracter exhaustiv:

Riscul de rata a dobanzii - se manifesta prin inregistrarea unor pierderi de catre detinatorul de obligatiuni ca urmare a ratei dobanzii de pe piata. Astfel, in cazul in care rata dobanzii creste/scade, valoarea obligatiunilor cu cupon fix si implicit pretul, scad/cresc;

Riscul de rascumparare inainte de scadenta – investitorii pot suporta pierderi in cazul in care obligatiunea este vanduta inainte de scadenta. Rascumpararea anticipata reduce durata imprumutului, fapt ce poate genera si reducerea venitului sau a randamentului asteptat al respectivei obligatiuni;

Riscul de credit - se manifesta intr-o prima forma prin risc de faliment al emitentului, care apare prin posibilitatea ca emitentul sa nu-si poata indeplini obligatiile implicate in obligatiune;

Riscul inflatiei - reprezinta posibilitatea ca valoarea viitoare a investitiei sau a venitului atasat sa fie erodata de efectul inflatiei;

Riscul de lichiditate – cu cat volumul emisiunii este mai mare, cu atat riscul este mai mic.

Titluri de participare la organismele de plasament colectiv in valori mobiliare

Organismele de plasament colectiv in valori mobiliare sunt fondurile deschise de investitii si societatile de investitii, care au ca unic scop efectuarea de investitii colective, plasand resursele banesti intr-un portofoliu de instrumente financiare si operand pe principiul diversificarii riscului si administrarii prudentiale.

Va prezentam mai jos cateva tipuri de organisme de plasament colectiv:

Fonduri monetare – investesc in principal in instrumente financiare pe termen scurt, cu scadenta mai mica de 1 an, cum ar fi: depozite bancare, titluri de stat, certificate de depozit. Investitia in aceste fonduri e considerata a fi cu risc extrem de mic.

Fonduri care investesc in instrumente cu venit fix – aceste fonduri ofera investitorilor posibilitatea unei investitii indirecte in obligatiuni. Fondurile de instrumente cu venit fix se caracterizeaza prin riscuri reduse si sunt adresate investitorilor cu toleranta redusa la risc.

Fonduri mixte (fonduri diversificate – fonduri care investesc atat in instrumente cu venit fix(titluri de stat, obligatiuni, depozite) cat si in actiuni. Strategia acestor fonduri este echilibrata, mentinand un nivel de risc mediu. Fondul diversificat se adreseaza investitorilor care isi doresc performante peste dobanzile bancare, dar fara a depasi un anumit nivel de risc.

Fonduri de actiuni – toate activele sau cea mai mare parte (>80%) a unui astfel de fond sunt investite in actiuni. Aceste fonduri se adreseaza clientilor care doresc sa beneficieze de cresterile inregistrate de actiuni in conditii de suma si riscuri mai mici decat o investitie directa in actiuni. Nivelul de risc aferent investitiei intr-un fond de actiuni este ridicat sau foarte ridicat.

Fondurile de investitii au asociate nu numai avantajele ce le sunt specifice, dar si riscul nerealizarii obiectivelor, inclusiv riscul unor pierderi pentru investitori, veniturile obtinute din investitie fiind, de regula, proportionale cu riscul.

Principalele categorii de riscuri la care sunt expuse investitiile dintr-un fond sunt:

- a) **Riscul de piata (sistemic)** - reprezinta riscul de a inregistra pierderi (incertitudinea veniturilor viitoare) ca urmare a modificarilor adverse ale preturilor de piata sau ale parametrilor de piata (factorii de piata standard sunt: cursul de schimb, rata de dobanda etc.). Riscul de piata caracterizeaza intreaga piata si nu poate fi redus prin diversificare. Riscul sistemic este generat de modificari ale factorilor macroeconomici, politici, legali sau orice alte evenimente care afecteaza piata in ansamblul ei.
- b) **Riscul de piata (nesistemic)** - reprezinta riscul modificarii pretului unor anumite instrumente financiare datorita evolutiei unor factori specifici acestora.
- c) **Riscul de rata a dobanzii** - reprezinta riscul de diminuare a valorii de piata a pozitiiilor sensitive la rata dobanzii, ca urmare a variatiei ratelor dobanzii.
- d) **Riscul de credit** - reprezinta riscul de pierdere ca urmare a modificarii adverse a bonitatii contrapartidei sau emitentului respectivului instrument financiar. Riscul de credit apare in legatura cu orice fel de creanta si consta in riscul ca debitorii sa nu fie capabili sa-si indeplineasca obligatiile (la timp sau in totalitatea lor), din cauza lipsei de solvabilitate, a falimentului sau a altor cauze de aceeasi natura.
- e) **Riscul de contrapartida** - se refera la consecintele negative asociate cu neplata unei obligatii, inclusiv depozite bancare, instrumente financiare derivate, falimentul sau deteriorarea ratingului de credit al unei contrapartide, inclusiv bancile. Riscul de contrapartida include toate tranzactiile si produsele care dau nastere unor expuneri.
- f) **Riscul de concentrare** - reprezinta riscul de a suferi pierderi din (i) distributia neomogena a expunerilor fata de emitentii de instrumente financiare, (ii) din efecte de contagiune intre debitori sau (iii) din concentrare sectoriala (pe industrii, pe regiuni geografice etc.). In situatia unui portofoliu diversificat, acest risc nu prezinta importanta.
- g) **Riscul de lichiditate** - reprezinta riscul de a nu putea vinde intr-un interval scurt de timp un instrument financiar/pozitie detinuta fara a afecta semnificativ pretul acestuia (nu exista cerere pentru acel instrument financiar decat in conditiile acordarii unor discounturi semnificative de pret).
- h) **Riscul legislativ** - reprezinta posibilitatea ca o schimbare brusca a legislatiei sa afecteze randamentul si conditiile de functionare ale fondului.
- i) **Riscul operational** - reprezinta riscul de a se inregistra pierderi ca rezultat al unor procese interne inadecvate, erori umane sau de sistem la nivelul societatii de administrare (SAI sau AFIA) sau ca rezultat al unor evenimente externe.

Forward, Swap

Contractul forward reprezinta un contract incheiat intre doi agenti, prin care vanzatorul se obliga sa livreze la o anumita data viitoare un anumit activ suport, iar cumparatorul se obliga sa efectueze plata la momentul livrarii activului suport, pe baza unui pret predeterminat la momentul incheierii respectivului contract. Elementele contractului precum obiectul (activul suport), cantitatea, pretul, scadenta si locul de livrare, sunt supuse negocierii si sunt determinate la momentul incheierii contractului.

O tranzactie swap este un acord OTC (Over-the-counter, netranzactionat pe o piata

reglementata/sistem alternativ de tranzactionare) între două parti prin care prima parte promite să facă o plată în contul celei de-a doua parti și cea de-a doua parte face o plată simultană în contul primei parti. Platile pentru ambele parti implicate sunt calculate conform unor formule și sunt efectuate conform unei scheme convenite cuprinzând o esalonare la diferite date în viitor.

Produse structurate

Produsele structurate sunt o combinație de diferite instrumente financiare, de cele mai multe ori o combinație între un instrument cu venit fix (de ex. o obligațiune) sau un depozit la termen și o opțiune cu activ suport pe instrumente financiare (de ex. perechi valutare, acțiuni sau indici pe acțiuni, obligațiuni, marfuri, etc.). La maturitate, capitalul investit este protejat/neprotejat aspect menționat în prezentarea (descrierea) produsului structurat.

Principalele riscuri asociate investiției în aceste produse sunt:

Riscul aferent activului/elor suport și strategiei de investiții: în funcție de activul(ele) suport și de strategia de investiții (bearish, bullish, bear/bull sau neutra) aferenta produsului structurat, o creștere sau scădere a valorii activului(elor) suport poate avea un impact pozitiv sau negativ asupra pretului de piață al produsului structurat.

Riscul de rata de dobândă: modificările intervenite în ratele de dobândă pot avea un impact asupra pretului de piață al produsului structurat.

Riscul de credit și riscul de lichiditate aferente emitentului: insolvența emitentului poate determina o pierdere parțială sau totală a capitalului investit.

Riscul de lichiditate al pieței: în cazul produselor structurate care nu sunt listate pe o bursă, există riscul ca piața să fie puțin lichidă. Investitorii care doresc să vândă produsele structurate înainte de maturitate, vor fi obligați să le vândă la pretul pieței.

Acest pret de piață poate fi cunoscut cu exactitate doar la momentul vânzării produsului structurat. Pretul publicat al produsului structurat este un pret indicativ. Orice tranzacție poate genera un câștig sau o pierdere de capital față de valoarea nominală a produsului structurat.

Tarife și costuri asociate.

Banca va percepe de la Client, pentru fiecare tranzacție, comisioanele, tarifele și spezele datorate de Client, în conformitate cu listele de comisioane și tarife utilizate, aplicabile fiecărei tranzacții, pentru piață, instrumentul financiar sau activul în cauză, așa după cum acestea sunt menționate în documentația contractuală încheiată între Banca și Client sau, după cum acestea sunt afișate la sediile Bancii și/sau publicate pe pagina de internet a Bancii.

Modificarea acestora se realizează prin încheierea unui act adițional la contractul încheiat între Client și Banca sau în condițiile menționate în contractele încheiate între Client și Banca.

Banca informează Clientul, prin modalitatea convenită prin contractele specifice încheiate de parti, asupra posibilității apariției altor costuri și taxe pentru Client, inclusiv cele asociate tranzacțiilor în legătură cu instrumentul financiar sau cu serviciul de investiții, care nu se plătesc prin intermediul Bancii și nu sunt impuse de către Banca.

Banca deduce sau reține orice taxe/impozite, din orice sumă platită, dacă are această obligație potrivit prevederilor legale aplicabile.

Directiva europeană MiFID II 2014/65/EU și Legea 126/2018 privind Piețele de instrumente financiare, impune prezentarea de către instituțiile financiare a unui nivel estimativ al

costurilor pe care le presupune tranzactionarea de instrumente financiare derivate, înainte de a fi tranzactionate efectiv (ex-ante).

Costurile totale ale instrumentului financiar respectiv se vor inscrie între un prag minimal și un prag maximal și sunt exprimate ca procent din suma investita/notionala.

Aceste praguri sunt prezentate mai jos în funcție de tipurile de instrumente sau active suport. Aceste costuri vor fi incluse în pretul final al instrumentului financiar derivat transmis Clientului, anterior efectuării unei tranzacții. Estimările de costuri de mai jos iau în calcul toate costurile pe care le presupune efectuarea unei tranzacții.

Sugestii pentru Client:

- Când investiți într-un instrument financiar ce intră sub incidența MiFID II, pretul final al acelui instrument include:
  - o Pretul de piață al instrumentului tranzactionat în sine – Financial instrument price;
  - o Costurile Bancii legate de serviciul oferit – Cost of the investment service;
  - o Costul Bancii cu produsele – Product costs;
- Pretul de piață al instrumentului financiar și costul cu serviciul oferit de către bancă, sunt ambele direct legate de tranzacția în sine. În afara acestui pret, nu se vor mai aplica alte costuri (incidentale sau recurente) legate de tranzacție;
- Pretul ferm total (all-in price) pe care Banca îl prezintă Clientilor săi va conține toate cele menționate mai sus;
- Costurile mai sus menționate acoperă aspecte ce țin de: riscuri, costuri și alocări de capital și profituri din activitatea de vânzări produse derivate, inclusiv eventuale costuri cu sisteme de tranzactionare;
- Costurile efective per tranzacție sunt determinate de o serie de factori ca: mărimea tranzacției, condițiile de piață, lichiditatea pieței, comisioane și speze pe diverse locuri de tranzactionare, costuri cu platforme/brokeri, riscul de piață și/sau contrapartida, concurența și istoricul tranzacțiilor cu Clientul;
- Cifrele menționate se pot actualiza oricând, sunt doar o estimare și nu iau în calcul situații specifice anumitor Clienti sau situații speciale – ce pot avea impact asupra costurilor. Costurile efective ale unei tranzacții pot varia conform circumstanțelor unice ale acelei tranzacții.
- Deoarece toate instrumentele ce intră sub incidența MiFID II oferite de Banca Transilvania sunt oferite Clientilor săi doar în scop de acoperire a riscurilor valutare și de rata dobânzii (FX și IR hedging), Banca nu va ilustra impactul pe care îl are efectul cumulativ al costurilor asupra randamentului investiției în timp (efectul economic al instrumentului financiar de hedging vine să compenseze efectul economic generat de riscul de curs de schimb/ de dobândă generat de business-ul Clientului).

Tabelele de mai jos prezintă valorile costurilor Bancii legate de serviciile oferite de bancă și cele cu dezvoltarea produselor (minimale și maxime - în procente) care sunt incluse în pretul pentru fiecare tip de instrument financiar și pe tranșe de sume tranzactionate. Ele nu conțin și pretul instrumentului financiar în sine (pretul lui din piață) – care depinde de instrumentul ales, perioada, valuta sau perechea de valute etc.

Pereche valutara	FX Forward		FX Swap	
	Minim	Maxim	Minim	Maxim
Cost luand in considerare notionalul tranzactionat				
EUR/RON	0.01%	1.00%	0.01%	1.00%
USD/RON	0.01%	1.20%	0.01%	1.20%
GBP/RON	0.01%	1.50%	0.01%	1.50%
EUR/USD	0.01%	1.00%	0.01%	1.00%

EUR/GBP	0.01%	1.00%	0.01%	1.00%
Alte perechi valutare	0.05%	2.00%	0.05%	2.00%

Valuta tranzactiei	IRS	
	Minim	Maxim
EUR	0.01% /an	1.00%/an
USD	0.01% /an	1.00%/an
RON	0.01% /an	1.00%/an
Alte valute	0.01% / an	1.50% / an

Pereche valutara din tranzactie	Cross Currency Swap	
	Minim	Maxim
EUR/RON	0.01% /an	1.00%/an
USD/RON	0.01% /an	1.00%/an
EUR/USD	0.01% /an	1.00%/an
Alte perechi	0.01% /an	1.50% /an

Exemple numerice prin intermediul unor tranzactii teoretice

Nota: Exemplele tin cont de conditiile din piata de la momentul simularii acestor tranzactii ipotetice. La momentul solicitarii de catre Client a unor cotate ferme, conditiile de piata pot fi diferite.

Exemplul 1 – tranzactie FX Forward (Cumparare EUR /Vanzare RON la termen)

Un Client doreste sa cumpere EUR 100.000 din RON printr-o tranzactie Forward cu scadenta 6 luni, atunci pretul final va include:

- Pretul instrumentului tranzactionat in sine (pretul de piata) – Financial instrument price
- Punctele forward (sau puncte de swap) pentru perioada 6 luni pe perechea de valute EUR/RON: +939 pips.
- Cursul Spot cumparare EURRON: 4.6676
- Curs Forward (exclusiv markup): $4.6676 + 0.0939 = 4.7615$.
- Aceste costuri sunt legate de modul cum se coteaza instrumentul financiar in piata si vor fi prezentate Clientului chiar inainte de tranzactia efectiva.
- Costurile legate de serviciul oferit de banca – Cost of the investment service si Costul cu produsele – Product costs. Aceste doua costuri sunt legate de serviciul oferit de catre Banca Clientului si totalul lor se va incadra intre un minim de 50 Ron si un maxim de 1.000 EUR (1.00% din suma tranzactionata – conform tabelului de mai sus). Consideram cazul in care unui Client cu un volum mediu de tranzactii, i se va aplica la aceasta tranzactie ipotetica o marja de 80 pips (transpunerea in % se face impartind 80 pips la 4.6676 spot, adica $(0.0080/4.6676) \times 100 = \text{aprox. } 0.17\%$, adica mai putin de 1% din tabel). Aceste costuri reflecta, structura de costuri a Bancii in oferirea serviciului de tranzactionare a instrumentelor derivate, precum si istoricul relatiei Clientului cu Banca, practicile din piata, efectul concurentei si alti factori. Luand in calcul toate elementele de mai sus, pretul final de tranzactionare pentru Client in acest exemplu este: Curs Forward (exclusiv marja) + marja = $4.7615 + .0080 = 4.7695 = \text{pret forward final}$ (toate componentele incluse)

Exemplul 2 – tranzactie de Swap valutar (FX Swap). Un Client doreste sa isi administreze fluxurile de numerar (cash-flows) la termen de 3 luni printr-un Swap valutar astfel: Clientul solicita pret pentru a vinde 5,000,000 EUR contra RON in spot si a-i rascumpara peste inca 90 zile. Conventia folosita este Actual/360. Pretul final oferit Clientilor va include:

- pretul instrumentului tranzactionat in sine (pretul de piata) – Financial instrument price
- Pretul ASK din piata pentru punctele swap EUR/RON cu scadenta la 3 luni este +433 pips sau 0.93% (se calculeaza astfel: $((0.0433/4.6676)*100)$)
- Cursul Spot MID EUR/RON: 4.6650
- Costurile Bancii pentru serviciul oferit – Cost of the investment service
- Costul Bancii cu produsele – Product costs - Costurile de mai sus sunt legate de modul cum se coteaza instrumentul financiar in piata si vor fi prezentate concret Clientului chiar inainte de tranzactia efectiva. Aceste costuri sunt legate de serviciul oferit de catre Banca Clientului si totalul lor se va incadra intre un minim de 0.01% din notional si un maxim de 1.00% (conform tabelului aferent perechii valutare respective). Sa presupunem ca unui Client cu un volum mediu de tranzactii, i se va aplica la aceasta tranzactie ipotetica o marja de 0.10%, adica mai putin de 1.00% din tabel. Aceste doua costuri impreuna, vor fi prezentate concret Clientului chiar inainte de tranzactia efectiva (markup). Aceste costuri reflecta structura de costuri a bancii in oferirea serviciului de tranzactionare a instrumentelor derivate, precum si istoricul relatiei Clientului cu Banca, practicile din piata, efectul concurentei si alti factori. Luand in calcul toate elementele de mai sus, pretul final de tranzactionare al Swap-ului valutar pentru Client ,in acest exemplu, este: Pretul din piata al Swap-ului (exclusiv marja) + marja = +433 pips + 47 pips = +480 pips sau transpus in rate de schimb pentru cele doua picioare de swap : $4.6650 / 4.7130 =$ cursuri de schimb finale pentru cele doua picioare de swap (all-in) – aceste doua rate de schimb reflecta punctele de swap total agreeate de +480 pips pentru care Clientul isi va da acordul.
- Verificare: Clientul vinde in spot 5 milioane EUR bancii la curs 4.6650 si cumpara inapoi peste 90 zile aceleasi 5 milioane EUR la cursul 4.7130. Adica, Clientul incaseaza de la banca in spot suma de Ron 23,325,000 si va plati Bancii peste 90 zile suma de Ron 23,565,000. Adica un cost de 1.028% calculat astfel: $((23,565,000 - 23,325,000)/23,325,000) \times 100$. • In exemplul de fata costul total al Clientului a fost de 1.028% din suma investita format din 0.928% pretul sau cotationa din piata a produsului plus 0.10% marja bancii.

Exemplul 3 – tranzactie cu un Swap pe Rata Dobanzii (IRS)

Daca un Client doreste sa efectueze o tranzactie prin care cumpara un IRS, adica doreste sa plateasca Bancii rata fixa IRS si sa primeasca de la Banca rata mobila Euribor 3M, pentru un sir de plati viitoare, pe o durata de 5 ani, conform unui scadentar prestabilit – suma notionala fiind de EUR 1,000,000 (fara amortizare) - atunci pretul total al instrumentului va include:

- pretul instrumentul tranzactionat in sine (pretul de piata) – Financial instrument price;
- Pretul ASK din piata de IRS pentru valuta EUR la scadenta 5 ani, cotatione fixa (fixed) versus cotatione variabila (floating) adica rata IRS versus Euribor 3M resetabil la 3 luni, mod de calcul ACT/360, este 0.10% (rata fixa IRS) costurile Bancii pentru serviciul oferit. Aceste costuri sunt legate de modul cum se coteaza instrumentul financiar in piata si vor fi prezentate Clientului chiar inainte de tranzactia efectiva aplicand concret sumele si datele de plata din scadentarul Clientului. Costurile sunt aferente serviciului oferit de catre Banca Clientului si totalul lor se va incadra intre un minim de 0.01% si un maxim de 1.00% (conform tabelului aferent tipului de tranzactie). Banca va considera ca unui Client cu un volum mediu de tranzactii, i se va aplica la aceasta tranzactie ipotetica o marja anuala de 0.25% (adica mai putin de 1.00% din tabel). Aceste costuri reflecta structura de costuri a Bancii in oferirea serviciului de tranzactionare a instrumentelor derivate, precum si istoricul relatiei Clientului cu Banca, practicile din piata, efectul concurentei si alti factori. Luand in calcul toate

elementele de mai sus, pretul final de tranzactionare al Swap-ului pe rata dobanzii va fi in acest exemplu: Pretul din piata al IRS (exclusiv markup) + markup = 0.10% + 0.25% = 0.35% = pret final IRS (all-in) – acesta este si pretul (sau rata fixa IRS) pentru care Clientul isi va da acordul pe toata durata contractului IRS (5 ani). Acest pret final se traduce printr-un cost total de EUR 12,500 pe intreaga durata de viata a produsului (5 ani), adica EUR 1,000,000 x 5 ani x 0.25% = EUR 12,500 sau 1.25% din suma notionala a expunerii.

Nota importanta

In conformitate cu Directiva Uniunii Europene nr. 2014/65/EU si si Legii 126/2018 privind Pietele de instrumente financiare, Banca Transilvania prezinta Clientilor si potentialilor sai Clienti, inainte de initierea tranzactiilor, costurile totale ale instrumentelor financiare din punctul de vedere al Clientului. Cifrele de mai sus sunt doar exemple informative bazate pe cotationile din piata la momentul calculatiei si pe medii ale costurilor cu serviciile si dezvoltarea de produse in cadrul Bancii. Nivelul costurilor se bazeaza, acolo unde a fost posibil, pe situatii concrete din trecut. Acolo unde nu au fost situatii similare, calculatiile reflecta estimari rezonabile pe baza celor mai reale date pe care le Banca le detine.

Banca Transilvania isi rezerva dreptul sa revizuiasca si/sau sa modifice costurile prezentate mai sus.

Acest document nu reprezinta in niciun fel o oferta sau recomandare de a efectua tranzactii cu instrumente financiare derivate.

Orice tranzactie cu un instrument financiar derivat in care Clientul poate intra in relatia cu Banca Transilvania, se va derula in acord cu termenii si conditiile contractuale care guverneaza acel tip de tranzactie/produs.

Rezultatele trecute nu reprezinta in niciun fel o garantie pentru rezultatele viitoare. Banca Transilvania nu ofera nicio garantie privind rezultatele favorabile in urma tranzactionarii de catre Client a instrumentelor financiare derivate, rezultatele acestor tranzactii fiind exclusiv in sarcina Clientilor.

Principiile privind cea mai buna executare a ordinelor

Principiile Bancii Transilvania privind cea mai buna executare si gestionare a ordinelor sunt disponibile pe site-ul web al Bancii Transilvania <https://www.bancatransilvania.ro//Info-MIFID-II>. Prin semnarea si returnarea acestui formular sunteti de acord cu Principiile Bancii de executare a ordinelor.

Executarea ordinelor in afara unui loc de tranzactionare

Banca are nevoie de acordul dumneavoastra expres pentru executarea ordinelor in afara unei piete reglementate, a unui sistem multilateral de tranzactionare (MTF) sau a unui sistem organizat de tranzactionare (OTF). Daca Banca nu primeste acordul dumneavoastra expres, acest lucru poate avea un impact negativ asupra executarii ordinelor in interesul dumneavoastra.

Suport durabil

Directiva MiFID II obliga Banca sa va furnizeze informatii in scris. Pentru usurinta utilizarii, aceste informatii vor fi furnizate de catre Banca in format electronic (de exemplu, sub forma unui fisier pdf. atasat la un e-mail transmis de Banca) sau prin publicarea informatiilor pe site-ul web al Bancii Transilvania <https://www.bancatransilvania.ro//Info-MIFID-II>. Banca Transilvania declara ca nu se vor posta pe site-ul web al bancii date cu caracter personal ale Clientilor. In acest scop, Banca are nevoie, in prealabil, de acordul dumneavoastra expres, pe care il puteti oferi prin semnarea acestui formular. Pe viitor, veti primi informatii numai pe cale electronica sau prin publicare pe site-ul web al Bancii Transilvania.

Documentul informativ de Prezentare MiFID II

Serviciile Bancii Transilvania fac obiectul Documentului informativ de Prezentare MiFID II, în măsura în care nu am convenit în scris derogarea de la acești termeni. Documentul informativ de Prezentare MiFID II poate suferi modificări. Cea mai recentă versiune a Documentului informativ de Prezentare MiFID II este publicată pe site-ul <https://www.bancatransilvania.ro//Info-MIFID-II>. Va solicităm să semnati și să returnati acest formular către Banca Transilvania.

Dacă aveți întrebări suplimentare despre scrisoarea sau formularul de acord, vă rugăm să vă adresați persoanei dvs. de contact din cadrul Bancii Transilvania.

Subsemnatul/a declar expres prin semnarea prezentului document următoarele:

- ✚ Ca am primit și sunt de acord cu Principiile Bancii Transilvania de executare a ordinelor.
- ✚ Ca acord expres Bancii Transilvania permisiunea de a executa ordine în afara unei piețe reglementate, a unui sistem multilateral de tranzacționare (MTF) sau a unui sistem organizat de tranzacționare (OTF).
- ✚ Ca acord expres Bancii Transilvania permisiunea de a furniza informații suplimentare referitoare la produsele și serviciile de investiții din oferta curentă a bancii, respectiv ca acestea să fie comunicate în format electronic (de exemplu, sub forma unui fișier pdf, anexat la un e-mail transmis de către Banca Transilvania) sau prin publicare pe site-ul Bancii Transilvania.
- ✚ Ca am primit copii ale Documentului informativ de Prezentare MiFID II și ca sunt de acord cu prevederile acestuia.

Prezentul “Document informativ de prezentare MiFID II” elaborat de Banca Transilvania este prezentat cu scop informativ, pentru a aduce la cunoștința Clientului informații fundamentate atunci când utilizează serviciile furnizate de aceasta și nu are caracter contractual. Banca Transilvania nu își asumă nicio răspundere pentru operațiunile efectuate în afara cadrului descris în acest document informativ.

Periodic, Banca va putea actualiza acest Document de Prezentare, iar varianta actualizată va putea fi accesată de client pe pagina de internet a bancii la adresa: <https://www.bancatransilvania.ro//Info-MIFID-II>.

Informații generale despre Banca Transilvania.

Banca Transilvania S.A. persoană juridică română administrată în sistem dualist, având sediul social în Cluj-Napoca, Str. George Baritiu Nr. 8, cod postal 400027, Județul Cluj, România Tel: 0801 01 0128 (BT) - apelabil din rețeaua Romtelecom, 0264 30 8028 (BT) - apelabil din orice rețea, inclusiv internațional, *8028 (BT) - apelabil din rețelele Vodafone și Orange, adresa de e-mail: contact@bancatransilvania.ro, este înscrisă la Oficiul Registrului Comerțului Cluj sub numărul J12/4155/1993, deține codul unic de înregistrare nr. RO5022670 și funcționează în baza Autorizației seria B nr. 000010 emisă de BNR la data de 1 iulie 1994. Banca Transilvania este membră a Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar.

Autoritățile de supraveghere sunt:

- Banca Națională a României, cu sediul central în București, Strada Lipșcani nr. 25, sector 3, cod postal 030031, tel. 021/313.04.10; 021315.27.50, www.bnro.ro.
- Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu sediul central în București, Splaiul Independenței, nr 15, sector 5, cod postal 050092, telefon 0800 825 627, 0040 21 668 12 08, office@asfromania.ro.

Orice detalii suplimentare se pot solicita la adresa de contact: MIFIDII@btrl.ro.

Confirm pe aceasta cale ca am primit si citit prevederile continute in acest material informativ si ca am fost informat cu privire la riscurile aferente produselor de investitii mentionate in cadrul lui.

Nume _____

Semnatura

Prenume _____

Data _____

